

SİYASİ ALANDA YAPILAN İNKILAPLAR	NEDENLERİ	SONUÇLARI	BİLMEMİZ GEREKENLER
SALTANATIN KALDIRILMASI (1 KASIM 1922)	- Millî egemenlik istenmesi, - Saltanatın millet egemenliğine ters düşmesi, - Londra Konferansı'nda olduğu gibi İtilaf Devletleri'nin Lozan'da toplanacak olan barış konferansına İstanbul ve Ankara hükümetlerini birlikte çağırması, - Bir ülkede iki hükümetin bulunmasının millî menfaatlere ters düşmesi, - Ülkedeki çift başlı yönetime son verilmek istenmesi,	- Millî egemenliğin önü açılmıştır. - Millî egemenlik ve demokrasi için atılacak yeni adımların önü açılmıştır. - Osmanlı saltanatı sona ermiş Osmanlı Devleti resmen yıkılmıştır. - Yönetim alanındaki ikiye son verilmiştir. TBMM ülkeyi halk adına yöneten tek temsilci olmuştur. - Laiklik yolunda atılan ilk adım olmuştur. - İtilaf Devletleri'nin ikilik çıkarma planları suya düşmüştür.	Saltanatın kaldırılması siyasi alanda yapılan ilk inkılaptır. Halifelik makamı ve saltanat birbirinden ayrılmıştır. Saltanatın kaldırılmasıyla son padişah Sultan Vahdettin saltanat makamından alınmış ancak halifelik makamından alınmamıştır. Bu yüzden laikliğe atılan ilk adım saltanatın kaldırılmasıdır. Saltanatın kaldırılması cumhuriyetçilik, halkçılık ve laiklik ilkeleriyle alakalıdır.
ANKARA'NIN BAŞKENT OLMASI (13 EKİM 1923)	- Yeni Türk devletinin başkentinin güvenlik açısından daha uygun bir yerde olması gerektiğinin düşünülmesi – Ankara'nın Anadolu'nun ortasında bulunması - TBMM'nin ve bakanlıkların Ankara'da bulunması - Kurtuluş Savaşına merkezlik yapması - Ankara halkının Mustafa Kemal ve Millî Mücadele'ye sahip çıkması - Ankara'nın tarihte cumhuriyetle yönetilmesi (Ahiler zamanında)	-Ankara'nın askeri ve coğrafi özellikleri haberleşme ve ulaşım avantajları nedeniyle Mustafa Kemal'in isteğiyle Ankara başkent olmuş ve Türkiye'nin başkenti konusundaki tartışmalar sona ermiştir. - Yeni Türk Devleti'nin yeni başkentinin Ankara olduğu tüm dünyaya ilan edilmiştir.	Lozan Barış Antlaşması'ndan sonra başkent neresi olacağı konusu tartışılmaya başlanmıştır. Bazı milletvekillerinin İstanbul'un başkent olmasını istemesi üzerine Mustafa Kemal İstanbul için: "...Bir geminin topundan telaşa düşecek bir yerde, İstanbul'da, hükümet merkezi olmaz..." demiştir.
CUMHURİYETİN İLAN EDİLMESİ (29 EKİM 1923)	- Millet egemenliğini sağlamak, - Saltanatın kaldırılması sonucu ortaya çıkan devlet başkanlığı ve rejim belirsizliği sorununu gidermek - Devletin adını koymak, - Saltanat yanlılarının propaganda girişimlerini engellemek - Hükümet bunalımına son vermek ve kanunların çıkartılamaması sorununu çözmek	- Yeni Türk devletinin adı belli oldu = Türkiye Cumhuriyeti - Türkiye devletinin yönetim şekli (rejimi) belirlendi = Cumhuriyet - Devlet başkanlığı sorunu çözümlendi = Cumhurbaşkanı - Meclis hükümeti sisteminden, Kabine sistemine geçildi. - İnkılaplar için ortam hazırlandı. Cumhuriyetin ilanı ile; İlk Cumhurbaşkanı= Mustafa Kemal, İlk Başbakanı= İsmet Paşa, İlk Meclis Başkanı= Fethi Okyar olmuştur.	Amasya Genelgesinde "Vatanın bütünlüğünü milletin azim ve milletin kararı kurtaracaktır." maddesi, Erzurum Kongresinde "Millî güçleri etkili, millî iradeyi hâkim kılmak esastır." maddesi, TBMM'de alınan "TBMM'nin üstünde hiçbir güç yoktur." kararı bize şunu göstermektedir: Mustafa Kemal daha çok önceden saltanatı kaldırıp yerine cumhuriyeti ilan etmeye karar vermiştir. Bu kararını da yeri ve zamanı geldiğinde hayata geçirmiştir. Cumhuriyetin ilan edilmesi cumhuriyetçilik ve halkçılık ilkeleriyle alakalıdır.
HALİFELİĞİN KALDIRILMASI (3 MART 1924)	- Mustafa Kemal'e karşı olanların halifeyi desteklemeleri, - Cumhurbaşkanlığı makamı ve halifelik makamının yan yana olmayışı, - Halife Abdülmecit'in devlet başkanı gibi hareket etmesi, - Eski rejime dönüşün kesin kez engellenmek istenmesi, - Laikliğin yerleşmesine engel olması, - Halifelik makamının bahane edilerek iç işlerimize karışılması,	- Laiklik için en önemli adım atıldı. - Yapılması planlanan inkılapların önü açıldı. - Millî egemenlik güçlendi. - Yönetimde iki başlılığa yol açabilecek önemli bir sorun çözüldü. Halifeliğin kaldırıldığı aynı gün: * Tevhid-i Tedrisat kanunu çıkarılarak eğitim öğretimi birleştirildi ve karma eğitime geçildi. * Şer'iye ve Evkaf Vekaleti kaldırıldı yerine Diyanet İşleri Başkanlığı ve Vakıflar Genel Müdürlüğü kuruldu. * Erkan-ı Harbiye kaldırıldı yerine Savunma Bakanlığı ve Genel Kurmay Başkanlığı kuruldu. * Osmanlı Hanedanı sınır dışı edildi.	1 Kasım 1922'de saltanat kaldırılmış ancak halifelik kaldırılmamıştı. Bunun nedeni halifeliğin kaldırılmasına daha ortamın hazır olmamasıdır. Mustafa Kemal tüm inkılapları yaparken yerini ve zamanını beklemiş, şartlar olgunlaşmadan yeni bir harekete girişmemiştir. Yeri ve zamanı gelmeden yapılan bir inkılap belki de halkın tepkisine yol açabilirdi bunu bilen Mustafa Kemal yaptığı her eylemde ortamın hazır olmasını beklemiştir. Laiklik, halkçılık ve cumhuriyetçilik ilkeleriyle alakalıdır.

⚡ ⚡ İNTRÖ YAYINLARI 8.SINIF SORU BANKALARI ⚡ ⚡

!!!2024 LGS zorluk seviyesi ile tam uyumlu!!!

- Yeşil testler ilgili kazanımın temel düzeydeki testidir.
- Mavi testler ilgili kazanımın kavrama düzeyindeki testidir.
- Turuncu testler ilgili kazanımın ileri düzeydeki testidir.
- ✦ Bu bölümleri belirtildiği gibi hiyerarşik bir düzende ele alarak öğrencilerde kalıcı öğrenmenin gerçekleşmesini amaçladık.
- ✦ Kitaplarımızda ortalama %35 kolay, %50 orta ve %15 zor seviyede soru bulunmaktadır.

Kitabımızın demosunu inceleyebilirsiniz.

Şimdi **STOKLARDA**

İNTRÖ YAYINLARI
**T.C İNKILAP TARİHİ
VE ATATÜRKÇÜLÜK**
Tüm **İŞLER** Şubelerinde
Kitabevleri

İNTRÖ
YAYINLARI

Bu Intro Atlanmaz!

intro_yayinlari

introyayinlari.com